

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Бойко Радев Шентов дм

Катедра по педиатрия, Медицински университет – Плевен

Относно дисертационен труд на

д-р Надя Илиева Коларова – Янева

Катедра по педиатрия, Медицински университет – Плевен

За присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по

Научна специалност „Педиатрия“ (03.01.50)

На основание Заповед № 145 от 27.01.2015 г. на Ректора на МУ – Плевен съм определен за член на научно жури по процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ от д-р Надя Илиева Коларова – Янева.

Тема на дисертацията: Първична артериална хипертония в детска възраст – епидемиология, основни кардиоваскуларни рискови фактори и възможности за профилактика.

Актуалност на темата

Артериалната хипертония (АХ) е основен рисков фактор за развитието на сърдечно – съдови и мозъчно – съдови заболявания, а България е една от водещите страни по отношение смъртността от тези заболявания. Установява се, че предпоставките за развитие на артериална хипертония са налице още в детска възраст и това е периода от живота, когато може и трябва да се осъществи ефективна профилактика.

Представеният **дисертационен труд** е в изисквания обем, много добре структуриран и онагледен с таблици и графики. Изложението **литературен обзор** показва задълбочено познаване на темата и обхваща публикации предимно от последните години, както и възможно най – пълно изложение на постигнатото у нас по този проблем.

От анализа на подробната литературна справка се открояват редица търсеци решение въпроси, които обуславят **целта и задачите** на работата, формулирани ясно и точно от докторанта.

Изследваният контингент деца и използваните клинични, лабораторни, инструментални и статистически **методи** са описани подробно. Бих изтъкнал прецизните методики за определяне серумните концентрации на микроелементи като едно от водещите изследователски направления за МУ – Плевен.

Получените **результати** са изложени ясно, много добре илюстрирани с таблици и графики и задълбочено анализирани в светлината на съвременните познания за артериалната хипертония в детска възраст.

Установената честота на АХ е близка до тази, съобщавана от други автори у нас и в Европа. Впечатлява намерената висока честота на фамилна обремененост с АХ и със затлъстяване, което е свидетелство за значението на генетичните фактори за развитие на заболяването. Обезпокояващ е фактът, че повече от половината майки на засегнатите деца са пушили по време на бременността и техните деца са с по – високостепенна АХ. Негативният ефект на тютюнопушенето – пасивно и активно се изтъква и от фактите, че 52 % от децата с АХ са подложени на тютюнева експозиция от своите родители, а 45 % от изследваните ученици са активни пушачи и измерените стойности на артериалното налягане на пушачите с първична артериална хипертония са статистически достоверно по- високи от тези на непушачите с АХ.

Интерес представляват установените корелации между серумните концентрации на някои микроелементи и стойностите на артериалното налягане и тази тематика заслужава допълнителни проучвания.

Направените **изводи** са изложени точно и отговарят на поставените задачи.

Предложените **насоки за поведение и профилактика** на АХ в детска възраст имат практическа стойност и могат да бъдат прилагани в ежедневната практика на педиатрите у нас.

Направените **приноси** с научно – теоретичен и с предимно приложен характер са формулирани ясно и произтичат от анализа на резултатите от дисертационния труд.

В **заключение** следва да се изтъкне, че дисертантът е извършил самостоятелно и в срок значителна по обем изследователска работа, показал е умение да анализира критично получените резултати и предлага практически приложими мероприятия за профилактика на едно социално значимо заболяване каквото е артериалната хипертония.

Предложеният дисертационен труд отговаря напълно на критериите на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и нормативната уредба в МУ – Плевен, поради което предлагам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват **положително** за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ на д-р Д-р Надя Илиева Коларова – Янева.

02.04.2015

Плевен

Доц. Д-р Бойко Шентов дм